

Sygn. akt VII U 978/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 grudnia 2015 roku.

Sąd Okręgowy w Lublinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący Sędzia SO Danuta Dadej-Więsyk

Protokolant sekr. sąd. Katarzyna Trafisz

po rozpoznaniu w dniu 26 listopada 2015 roku w Lublinie

sprawy K. G., J. B. (1) i A. B. (1) prowadzących działalność gospodarczą pod nazwą(...) K. G., J. B., A. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o zwrot nadpłaconych składek na ubezpieczenie społeczne

na skutek odwołania K. G., J. B. (1) i A. B. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.

z dnia 20 grudnia 2012 roku znak: (...)

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala K. G., J. B. (1) i A. B. (1) prowadzących działalność gospodarczą pod nazwą (...) K. G., J. B., A. B. prawo do zwrotu nadpłaconych składek z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej za okres od 05.2005 r. do 09.2005 r. w kwocie 272,13 (dwieście siedemdziesiąt dwa 13/100) złotych oraz za 06.2006 r. w kwocie 13,03 (trzynaście 3/100) złotych.

Sygn. akt VII U 978/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 20 grudnia 2012 roku, nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. na podstawie art. 83 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 roku, Nr 205, poz. 1585 ze zm.) oraz art. 94 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych (Dz. U. Nr 210, poz. 2135) odmówił(...) – K. G., J. B., A. B. zwrotu z tytułu nadpłaconych składek z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej za okres od maja 2005 roku do września 2005 roku oraz czerwiec 2006 roku z powodu niestwierdzenia nadpłaty (decyzja – k. 11 akt ZUS (...)).

W odwołaniu od wskazanej decyzji K. G., J. B. (1) i A. B. (1), działając jako współnicy (...) – K. G., J. B., A. B., domagali się zwrotu nadpłaconych składek (odwołanie – k. 2 – 3 akt sądowych).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o jego oddalenie podnosząc, że po uwzględnieniu dokumentacji rozliczeniowej zaewidencjonowanej w bazie KSI ZUS i zaewidencjonowanych wpłat do listopada 2012 roku stan konta na dzień 3 stycznia 2013 roku przewiduje nadpłatę na Fundusz Ubezpieczenia Zdrowotnego w kwocie 1,00 złotych z tytułu wpłaty z dnia 31 maja 2012 roku w kwocie 29,40 złotych oraz nadpłatę na Fundusz Pracy i Fundusz

Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w kwocie 1,00 złotych z tytułu wypłaty z dnia 31 maja 2012 roku w kwocie 92,70 złotych (odpowiedź na odwołanie – k. 5 – 6v. a.s.).

Wyrokiem z dnia 17 października 2013 roku Sąd Okręgowy w Lublinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w sprawie o sygn. akt VII U 328/13 zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił K. G., J. B. (1) i A. B. (1) prowadzącym pozarolniczą działalność gospodarczą pod nazwą „(...) – K. G., J. B., A. B.” prawo do zwrotu z tytułu nadpłaconych składek z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej za okres od maja 2015 roku do września 2005 roku i czerwiec 2006 roku w kwocie 5018,23 złotych (wyrok – k. 39 a.s.). Apelację od wskazanego wyroku wniósł organ rentowy, zaskarżając go w całości i wnosząc o zmianę rozstrzygnięcia i oddalenie odwołania ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania (apelacja – k. 49 – 52 a.s.). Wyrokiem z dnia 20 marca 2014 roku Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w sprawie o sygn. akt III AUa 1570/13 uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w Lublinie do ponownego rozpoznania. We wskazaniach co do dalszego postępowania Sąd Apelacyjny podniósł, że Sąd Okręgowy przy ponownym rozpoznaniu sprawy dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu księgowości i rachunkowości, który powinien przeanalizować konto wnioskodawców w spornym okresie i ustalić wysokość należnych składek w tym okresie, czy składki te zostały zapłacone w terminie a następnie kiedy i w jakiej wysokości zostały zwrócone przez organ rentowy. Zdaniem Sądu Apelacyjnego wyjaśnienia wymagała również kwestia kiedy organ rentowy ponownie wezwał wnioskodawców do zapłaty składek, czy zostały opłacone te składki w terminie, bądź po terminie i czy Zakład naliczył od tych spornych składek odsetki oraz kiedy zostały uregulowane przez wnioskodawców wszystkie zaległości (wyrok i uzasadnienie – k. 73, 84 – 85 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

K. G., J. B. (1) oraz A. B. (1) w wyniku aneksu do umowy z dnia 9 kwietnia 2004 roku kontynuują realizację postanowień umowy spółki cywilnej zawartej w 1985 roku w celu prowadzenia cegielni polowej pod nazwą (...) – K. G., J. B., A. B.. Wspólnicy A. B. (1) i K. G. początkowo podlegali ubezpieczeniom społecznym rolników i opłacali składki w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą w Krasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Decyzją Prezesa Kasy z dnia 30 września 2004 roku K. G. od dnia 1 października 2004 roku został wyłączony z ubezpieczenia społecznego rolników i w związku z tym od dnia 1 października 2004 roku został zgłoszony do ubezpieczenia społecznego w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych i od tej daty rozpoczęto opłacanie za niego składek na ubezpieczenia społeczne z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej. Jednakże na skutek podjętych działań i zmiany stanu prawnego Prezes Kasy Decyzją z dnia 11 września 2006 roku uchylił decyzję z dnia 30 września 2004 roku i stwierdził prawo K. G. do podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników i obowiązek opłacania składek na ubezpieczenia społeczne dla prowadzącego działalność gospodarczą. A. B. (1) dokonała zapłaty należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne za miesiąc październik 2004 roku równocześnie od tego dnia uzyskując z Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego prawo do renty rodzinnej po byłym mężu.

Pismem z dnia 21 września 2006 roku pełnomocnik wnioskodawców zwrócił się do organu rentowego o dokonanie ponownej analizy konta spółki, wykazanie wszystkich nadpłaconych składek i o zwrot nadpłaconych składek, powołując okoliczności dotyczące decyzji Prezesa Kasy z dnia 11 września 2006 roku oraz przyznania od dnia 1 października 2004 roku A. B. (1) prawa do rolniczej renty rodzinnej. W rozpoznaniu wniosku Zakład przeprowadził analizę konta spółki, która pismem z dnia 12 października 2006 roku została wezwana do uzupełnienia dokumentacji rozliczeniowej oraz podanie numeru rachunku bankowego.

Jednocześnie Zakład dokonał rozliczenia konta spółki na dzień 12 października 2006 roku ustalając istnienie nadpłaty w kwocie 1.329,69 złotych z tytułu składek za miesiąc czerwiec 2006 roku na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych, na kwotę 1.223,48 złotych, na Fundusz Ubezpieczenia Zdrowotnego na kwotę 8,25 złotych oraz na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych na kwotę 97,96 złotych, występującą w następstwie nadmiernej wpłaty w stosunku do wysokości zadeklarowanych składek o tę kwotę. W odpowiedzi na wezwanie organu rentowego spółka złożyła w dniu 23 października 2006 roku złożyła korekty dokumentów rozliczeniowych za okres od października 2004 roku do sierpnia 2006 roku w postaci deklaracji korygujących ZUS DRA oznaczonych

numerem (identyfikatorem) „02”. Na podstawie wskazanych korygujących dokumentów rozliczeniowych Zakład dokonał rozliczenia konta spółki udokumentowanego w raporcie „Pokrycie należności dla płatnika”, ustalając na dzień 3 listopada 2006 roku nadpłatę za okres od czerwca 2003 roku do sierpnia 2006 roku w łącznej kwocie 23.006,79 złotych, w tym na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych w kwocie 17.292,67 złotych, Fundusz Ubezpieczenia Zdrowotnego w kwocie 4.522,20 złotych oraz na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w kwocie 1.191,92 złotych. Korekta wysokości należnych składek dokonana przez organ rentowy w oparciu o przedłożone w dniu 23 października 2006 roku korygujące dokumenty rozliczeniowe, polegała na zmniejszeniu wysokości zadeklarowanych składek w stosunku do bezpośrednio poprzedniego stanu o kwotę 16.069,19 złotych na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych, kwotę 4.513,95 złotych na Fundusz Ubezpieczenia Zdrowotnego oraz kwotę 1.093,96 złotych na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, w łącznej wysokości 21.677,10 złotych. Łączna kwota nadpłaconych składek, uwzględniająca stwierdzoną w dniu 12 października 2006 roku nadpłatę za czerwiec 2006 roku w wysokości 1.329,69 złotych, występującą w następstwie nadmiernej wpłaty w stosunku do wysokości zadeklarowanych składek o tę kwotę, została zwrócona spółce na konto bankowe w dniu 23 listopada 2006 roku. Po dokonaniu zwrotu nadpłaty konto spółki wykazywało saldo zerowe na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych, Funduszu Ubezpieczenia Zdrowotnego oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Pismem z dnia 22 listopada 2007 roku organ rentowy wezwał spółkę do sporządzenia w terminie do dnia 8 grudnia 2007 roku korekty dokumentów ubezpieczeniowych dostarczonych Zakładowi za okresy: styczeń, luty, maj i sierpień 1999 roku, styczeń, luty, marzec, maj, czerwiec, lipiec, sierpień, wrzesień i grudzień 2000 roku, czerwiec, sierpień, wrzesień i grudzień 2001 roku, październik, listopad i grudzień 2004 roku, styczeń i grudzień 2005 roku oraz od stycznia do sierpnia 2006 roku. Wobec braku reakcji ze strony spółki organ rentowy pismem z dnia 8 kwietnia 2008 roku zawiadomił płatnika składek o rozpoczęciu analizy i gromadzenia materiału dowodowego. W okresie od dnia 18 czerwca 2008 roku do dnia 20 czerwca 2008 roku Zakład przeprowadził kontrolę w spółce, której wynik potwierdziły błędy w dokumentach ubezpieczeniowych za okres wskazane w piśmie organu rentowego z dnia 22 listopada 2007 roku. Mając na uwadze wyniki kontroli Zakład pismem z dnia 1 września 2008 roku wezwał spółkę do złożenia korekt dokumentów ubezpieczeniowych do dnia 15 września 2008 roku. Odpowiadając na pismo płatnik składek pismem z dnia 24 listopada 2008 roku wystąpił do organu rentowego o przekazanie kopii dokumentów zgłoszeniowych i udostępnienie danych ze zgłoszeń na drukach ZUS ZUA i ZUS ZWUA, dotyczących 12 pracowników. W dniu 20 lutego 2009 roku spółka sporządziła korekty deklaracji rozliczeniowych na drukach ZUS DRA obejmujących okresy określone w pismach organu rentowego z dnia 22 listopada 2007 roku oraz z dnia 1 września 2008 roku. W wyniku dokonanych korekt wzrosły należności z tytułu składek na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych o kwotę 5.176,62 złotych, na Fundusz Ubezpieczeń Zdrowotnych o kwotę 930,30 złotych oraz zmniejszyły się składki na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych o kwotę 90,65 złotych w stosunku do wysokości składek na wskazane fundusze deklarowanych przez spółkę w dokumentach korygujących z dnia 23 października 2006 roku. W konsekwencji po ponownym rozliczeniu wpłat na koncie spółki powstały zaległości w składkach na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych w kwocie 5.261,15 złotych, na Fundusz Ubezpieczeń Zdrowotnych w kwocie 1.034,94 złotych oraz na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w kwocie 92,65 złotych za okres od maja 2005 roku do września 2005 roku oraz czerwiec 2006 roku, w łącznej kwocie 6.388,74 złotych.

W dniu 30 listopada 2011 roku organ rentowy wszczął postępowanie egzekucyjne przy zastosowaniu zajęcia rachunku bankowego spółki, które nie mogło być zrealizowane z powodu podania w tytułach wykonawczych błędnej nazwy dłużnika. Następnie w dniu 31 maja 2012 roku spółka dokonała 13 – tu wpłat na łączną kwotę 6.388,20 złotych, niższą od należności głównej zadłużenia o 0,54 złotych. Zakład zarachował wpłatę na poczet wskazanej należności w tym odsetek za zwłokę w kwocie 2.785,00 złotych liczonych od następnego dnia po upływie ustawowych terminów płatności za każdy okres zaległości przypadający od maja 2005 roku do września 2005 roku oraz czerwiec 2006 roku z osobna. Natomiast zarachowana kwota na poczet należnych odsetek od zaległości za wskazany okres, liczonych od dnia 23 listopada 2006 roku do dnia zapłaty wynosiła 2.580,00 złotych. Przy uwzględnieniu dokonanej przez spółkę wpłaty w dniu 31 maja 2012 roku, w tym kwoty 2.580,00 złotych zarachowanej na poczet należności ubocznej w postaci odsetek, zaległość z tytułu składek w postaci należności głównej na koncie płatnik składek wynosiła 2.089,34 złotych

na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych, 416,49 złotych na Fundusz Ubezpieczenia Zdrowotnego oraz 38,95 złotych na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

W dniu 21 listopada 2012 roku wszczęte zostało wobec spółki postępowanie egzekucyjne przy zastosowaniu zajęcia rachunku bankowego. W dniu 28 listopada 2012 roku na rachunek bankowy organu rentowego wpłynęło 12 wpłat dokonanych przez spółkę na łączną kwotę 5.018,23 złotych. Zakład zarachował wpłatę na poczet istniejącej zaległości, w tym odsetek za zwłokę w kwocie 2.146,43 złotych, liczonych od następnego dnia po upływie ustawowych terminów płatności za każdy okres zaległości przypadający od maja 2005 roku do września 2005 roku oraz czerwiec 2006 roku z osobna. Natomiast zarachowana kwota na poczet należnych odsetek od istniejącej zaległości, liczonych od dnia 23 listopada 2006 roku do dnia zapłaty wynosi 2.009,00 złotych. Dokonana przez spółkę w dniu 28 listopada 2012 roku wpłata w kwocie 5.018,23 złotych przy uwzględnieniu zarachowania jej części w wysokości 2.009,00 złotych na poczet należności ubocznej w postaci odsetek od należności głównej, liczonych od dnia 23 listopada 2006 roku do dnia zapłaty, spowodowała powstanie nadpłaty na koncie płatnika składek na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych, Fundusz Ubezpieczenia Zdrowotnego Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od maja 2005 roku do września 2005 roku w wysokości 272,13 złotych oraz za czerwiec 2006 roku w wysokości 13,03 złotych.

(dokumentacja rozliczeniowa – k. 23, 154, 155 a.s.; opinia wraz z załącznikami – k. 120 – 150 a.s.; opinia uzupełniająca – k. 179 a.s.; ustana opinia uzupełniająca – k. 205v. – 206 a.s.)

Stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o powołane dowody z dokumentów. Ich autentyczność w toku procesu nie była kwestionowana przez strony. Ich forma oraz treść nie wzbudziła ponadto wątpliwości co do ich autentyczności z urzędu, wobec czego zostały one uznane za wiarygodne w całości i jako takie stanowiły pełnowartościowe źródło informacji o okolicznościach faktycznych w sprawie. Rozstrzygnięcie w sprawie Sąd oparł również na wnioskach zawartych w opinii biegłego sądowego z zakresu rachunkowości i księgowości Z. K. z dnia 31 stycznia 2015 roku, opinii uzupełniającej z dnia 9 czerwca 2015 roku oraz ustnej opinii uzupełniającej z dnia 26 listopada 2015 roku. Biegły szczegółowo przeanalizował dokumentację zawartą w aktach sprawy oraz aktach organu rentowego, na co w sposób jednoznaczny zdaniem Sądu wskazuje treść opinii i załączników. Treść wniosków powołanych opinii w pełni czynni zadość zleceniu Sądu określone w postanowieniu z dnia 20 października 2014 roku oraz z dnia 10 czerwca 2015 roku. Biegły w sposób szczegółowy zaprezentował metodę w oparciu o którą dokonał rozliczenia konta płatnika składek za okres od czerwca 2003 roku do sierpnia 2006 roku przed dniem dokonania zwrotu nadpłaty kwoty 23.006,79 złotych i po dokonaniu jej zwrotu oraz ostatecznego wypowiedzenia się co do stanu nadpłaty po dniu 28 listopada 2012 roku. Wnioski zawarte w powołanej opinii co do okoliczności określonych przez Sąd są wystarczająco uzasadnione i z tych względów wskazaną opinię Sąd Okręgowy uznał za wiarygodną, miarodajną i wyczerpującą, a przez to przedstawiającą wystarczające wiadomości specjalne, niezbędne do merytorycznego rozstrzygnięcia zarzutów zawartych w odwołaniu. Kierując się powyższymi wskazaniem Sąd Okręgowy w całości podzielił wnioski biegłego. Równocześnie należy podnieść, że organ rentowy kwestionował wskazane opinii jedynie w zakresie dotyczącym oceny prawnej zasadności przyjętego przez biegłego sposobu określenia daty początkowej dla naliczania odsetek od zaległej należności głównej, do którego to stanowiska Zakładu Sąd odniesie się w części późniejszej uzasadnienia. Natomiast odwołujący powołanych opinii nie kwestionowali.

Natomiast zdaniem Sądu nie spełniła powyższych wskazań opinia uzupełniająca z dnia 13 maja 2015 roku z uwagi na to, iż jej treść nie realizowała określonego przez Sąd w postanowieniu z dnia 8 kwietnia 2015 roku zlecenia. Biegły sprowadził jej treść jedynie do próby dokonania wykładni przepisów prawa, wykraczając tym samym poza swoje kompetencje, w tym zakresie zastrzeżone dla Sądu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie K. G., J. B. (1) i A. B. (1) jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie w zakresie przyjętym w rozstrzygnięciu.

Istota sporu w rozpoznawanej sprawie sprowadzał się do oceny zasadności odmowy współnikom(...) –K. G., J. B., A. B. nadpłaconych składek z tytułu prowadzenia przez nich w ramach spółki cywilnej pozarolniczej działalności

gospodarczej za okres od maja 2005 roku do września 2005 roku oraz czerwiec 2006 roku z powodu niestwierdzenia nadpłaty na koncie płatnika składek.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe pozwoliło ustalić w sposób pewny, że na dzień 3 listopada 2006 roku na koncie płatnika składek istniała nadpłata za okres od czerwca 2003 roku do sierpnia 2006 roku w łącznej kwocie 23.006,79 złotych, w tym na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych w kwocie 17.292,67 złotych, Fundusz Ubezpieczenia Zdrowotnego w kwocie 4.522,20 złotych oraz na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w kwocie 1.191,92 złotych, ustalona w oparciu o złożone przez spółkę w dniu 23 października 2006 roku korekty dokumentów rozliczeniowych za okres od października 2004 roku do sierpnia 2006 roku w postaci deklaracji korygujących ZUS DRA oznaczonych numerem (identyfikatorem) „02”, zwrócona spółce w dniu 23 listopada 2006 roku. Ustalono również w sposób nie budzący wątpliwości, że w złożonych w dniu 23 października 2006 roku dokumentach rozliczeniowych wystąpiły błędy między innymi co do października, listopada i grudnia 2004 roku, stycznia i grudnia 2005 roku oraz okresu od stycznia do sierpnia 2006 roku, w wyniku czego płatnik składek w dniu 20 lutego 2009 roku złożył korekty deklaracji rozliczeniowych na drukach ZUS DRA w wyniku czego możliwe było ustalenie na koncie spółki wzrostu należności z tytułu składek na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych o kwotę 5.176,62 złotych, na Fundusz Ubezpieczeń Zdrowotnych o kwotę 930,30 złotych oraz zmniejszenie się składki na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych o kwotę 90,65 złotych w stosunku do wysokości składek na wskazane fundusze deklarowanych przez płatnika składek w dokumentach korygujących z dnia 23 października 2006 roku. W konsekwencji tej okoliczności ustalono po ponownym rozliczeniu wpłat na koncie spółki powstanie zaległości w składkach na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych w kwocie 5.261,15 złotych, na Fundusz Ubezpieczeń Zdrowotnych w kwocie 1.034,94 złotych oraz na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w kwocie 92,65 złotych za okres od maja 2005 roku do września 2005 roku oraz czerwiec 2006 roku, w łącznej kwocie 6.388,74 złotych.

W sposób nie budzący wątpliwości ustalono również, że dokonane przez płatnika składek wpłaty w dniu 31 maja 2012 roku na łączną kwotę 6.388,20 złotych, niższą od należności głównej zadłużenia o 0,54 złotych oraz w dniu 28 listopada 2012 roku na łączną kwotę 5.018,23 złotych spowodowały spłatę należności głównej w kwocie 6.388,74 złotych za okres od maja 2005 roku do września 2005 roku oraz czerwiec 2006 roku. Równocześnie należy podnieść, że wskazane wpłaty z dnia 31 maja 2012 roku oraz z dnia 28 listopada 2012 roku nastąpiły po upływie ustawowych terminów płatności za każdy okres zaległości przypadający od maja 2005 roku do września 2005 roku oraz czerwiec 2006 roku z osobna. Powstał więc dodatkowy obowiązek płatnika składek w postaci konieczności spłaty również należności ubocznej w postaci odsetek za zwłokę od nieopłaconych w terminie składek, wynikający z treści przepisu art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 roku, poz. 121 ze zm.). Zgodnie z nią od nieopłaconych w terminie składek należne są od płatnika składek odsetki za zwłokę, na zasadach i w wysokości określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 roku - Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2012 roku, poz. 749, ze zm.). Mając na uwadze cytowany przepis organ rentowy dokonał zarachowania wpłaty zarówno z dnia 31 maja 2012 roku jak i z dnia 28 listopada 2012 roku również na poczet odsetek za zwłokę, liczonych od następnego dnia po upływie ustawowych terminów płatności za każdy okres zaległości przypadający od maja 2005 roku do września 2005 roku oraz czerwiec 2006 roku z osobna do dnia zapłaty. Mając jednak na uwadze ocenę zasadność zastosowanej przez biegłego metody doliczenia do należności głównej również należności ubocznej w postaci odsetek liczonych od innego dnia aniżeli organ rentowy, zasadnym było dokonanie wykładni cytowanego przepisu art. 23 ust. 1 ustawy systemowej co do zakresu zastosowania przewidzianego w nim odesłania do przepisów Ordynacji podatkowej. Powołany przepis stanowi normatywną podstawę zwiększenia zaległości składkowej płatnika o przedmiotowe odsetki, a jego wykładnia językowa uzasadnia twierdzenie, że zawarte w tym przepisie odesłanie do Ordynacji podatkowej dotyczy wyłącznie zasad naliczania i wysokości owych odsetek w tym art. 53, zamieszczonego w rozdziale 3 zatytułowanym: Odsetki za zwłokę i opłata prolongacyjna. Również umiejscowienie jednostki redakcyjnej przepisu art. 23 ust. 1 w Rozdziale 3 Zasady Ustalania Składek Na Ubezpieczenia Społeczne przed przepisem na którego treść powołuje się organ rentowy dla usprawiedliwienia odmowy zasadności przyjętego przez biegłego sposobu liczenia odsetek, tj. art. 31 wskazuje w ocenie Sądu o tym, że norma zawarta w art. 23 ust. 1 w zakresie odesłania do przepisów ordynacji podatkowej co do zasad i wysokości naliczania odsetek

jest przepisem szczególnym wobec normy przepisu art. 31, zawierającego zamknięty katalog przepisów ordynacji podatkowej, do których odpowiedniego stosowania odsyła art. 31 w zakresie należności z tytułu składek. Odesłanie do stosowania przepisów ordynacji podatkowej określone w art. 23 ust. 1 należy więc uznać za autonomiczne w zakresie w nim określonym względem odesłania określonego w katalogu przepisu art. 31. Ma to o tyle istotne znaczenie, że brak odesłania do odpowiedniego stosowania danego przepisu ordynacji podatkowej na gruncie art. 31 sam w sobie nie wyklucza zastosowania określonych przepisów ordynacji podatkowej o ile w określonym zakresie znajdują one zastosowanie na podstawie odesłania zawartego w innym przepisie ustawy systemowej. Oznacza to, że w rozpoznawanej sprawie przepis art. 53 § 5 pkt 2 ordynacji podatkowej, umieszczony w rozdziale 3 zatytułowanym „Odsetki za zwłokę i opłata prolongacyjna”, niewątpliwie dotyczącym zasad i wysokości odsetek za zwłokę, objęty jest odesłaniem z art. 23 ust. 1 ustawy systemowej, bez względu na treść przepisu art. 31, która nie umiejscawia art. 53 w katalogu odesłania. Stosownie do treści tego przepisu w przypadkach, o których mowa w art. 52 § 1, odsetki za zwłokę naliczane są odpowiednio od dnia zwrotu nadpłaty, zwrotu podatku, zwrotu oprocentowania lub zaliczenia na poczet zaległości podatkowych lub na poczet bieżących lub przyszłych zobowiązań podatkowych.

Mając na uwadze treść cytowanego przepisu oraz ustalony stan faktyczny zasadnym było przyjęcie wniosku o tym, że okoliczność posiadania przez spółkę do dnia 23 listopada 2006 roku nadpłaty za należne składki na ubezpieczenia za okres od czerwca 2003 roku do sierpnia 2006 roku w łącznej kwocie 23.006,79 złotych, skutkowałą wyłączeniem możliwości naliczania odsetek od zaległości tej spółki w składkach na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych w kwocie 5.261,15 złotych, na Fundusz Ubezpieczeń Zdrowotnych w kwocie 1.034,94 złotych oraz na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w kwocie 92,65 złotych za okres od maja 2005 roku do września 2005 roku oraz czerwiec 2006 roku, stwierdzonej w oparciu o korygujące dokumenty rozliczeniowe z dnia 20 lutego 2009 roku, do dnia 22 listopada 2006 roku, tj. dnia poprzedzającego dzień dokonania przez organ rentowy zwrotu nadpłaty. Z uwagi na treści przepisu art. 53 § 3 Ordynacji podatkowej, dokonane przez organ rentowy naliczenie odsetek od ustalonych w oparciu o korygujące dokumenty rozliczeniowe z dnia 20 lutego 2009 roku zaległości na składki było możliwe dopiero od dnia zwrotu wskazanej nadpłaty, czyli dnia 23 listopada 2006 roku. Skutkowało to tym, że dokonana przez spółkę w dniu 28 listopada 2012 roku wpłata w kwocie 5.018,23 złotych, przy uwzględnieniu zarachowania jej części w wysokości 2.009,00 złotych na poczet należności ubocznej w postaci odsetek od należności głównej, liczonych od dnia 23 listopada 2006 roku do dnia zapłaty, spowodowała powstanie nadpłaty na koncie płatnika składek na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych, Fundusz Ubezpieczenia Zdrowotnego Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od maja 2005 roku do września 2005 roku w wysokości 272,13 złotych oraz za czerwiec 2006 roku w wysokości 13,03 złotych.

W związku z powyższym zasadnym było uznanie istnienia na koncie płatnika składek istnienia „nienależnie opłaconej składki” w rozumieniu przepisu art. 24 ust. 6a ustawy systemowej w postaci świadczenia spełnionego w wysokości wyższej niż należna, która nie mogła zostać zaliczona na poczet zaległych lub bieżących składek w braku zobowiązania w tym zakresie. W rozpoznawanej sprawie nie ziściła się również możliwość zaliczenia stwierdzonej nadpłaty na poczet przyszłych składek z uwagi na żądanie odwołania. Z tych względów zasadne było ustalenie K. G., J. B. (1) i A. B. (1) prawa do zwrotu nadpłaconych składek z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej za okres od maja 2005 roku do września 2005 roku w kwocie 272,13 złotych oraz za czerwiec 2006 roku w kwocie 13,03 złotych.

Z tych względów Sąd Okręgowy zmienił zaskarżoną decyzję i na mocy wyżej wskazanych przepisów oraz art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.